

Malakozologie

- úvod -

**sylabus, historie české malokozologie,
časopisy, literatura**

1. Úvod, historie české malakozoologie, literatura
2. Predátoři suchozemských plžů I
3. Predátoři suchozemských plžů II
4. Aktuální fylogeneze, anatomie suchozemských plžů, pitva
5. Kvartérní malakozoologie I
6. Kvartérní malakozoologie II
7. Referáty: Honza, Honza, Jana
8. Referáty: Verča, Lenka, Vanda, Eva
9. Referáty: Jarmila, Tomáš, Eva, Eva, Simona
- ?. Determinace problematických zástupců

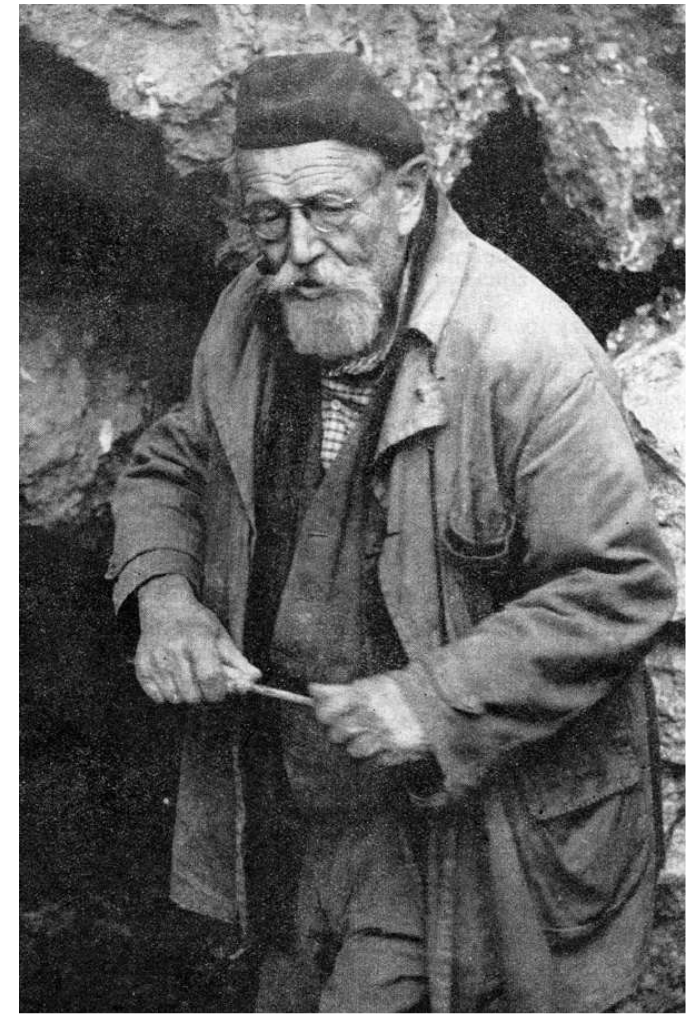
@ počátky v 2. pol. 19. stol.:

- **KOLENATI** (1859): výsledky průzkumu Pradědu
- **SCHÖBL** (1860): první přehled českých měkkýšů
- **NOVOTNÝ** (1862): mlži čeští
- **GLÜCKSELIG & SCHÖBL** (1862), **LEHMANN** (1865, 1870): okolí Karlových Var a Mariánských Lázní
- **SLAVÍK** (1868): první monografie o měkkýších Čech – podnítila zájem o výzkum měkkýšů
- **ULIČNÝ** (1892-95): Měkkýši čeští – základní příručka na dalších 60 let
- **BABOR** (1901): měkkýši českého kvartéru

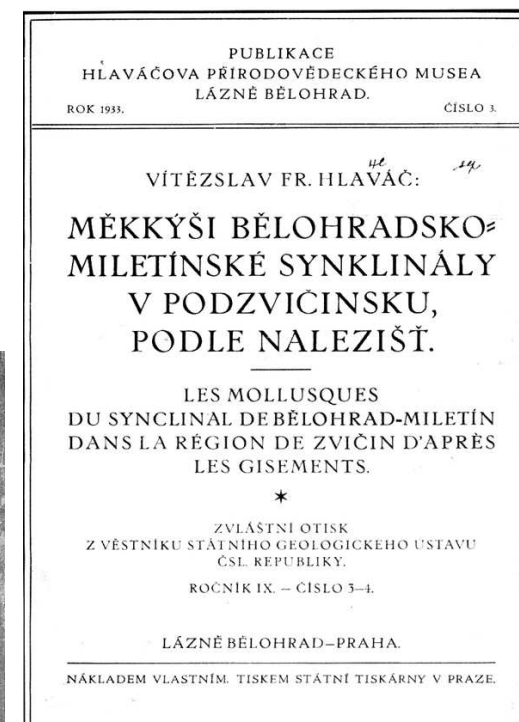
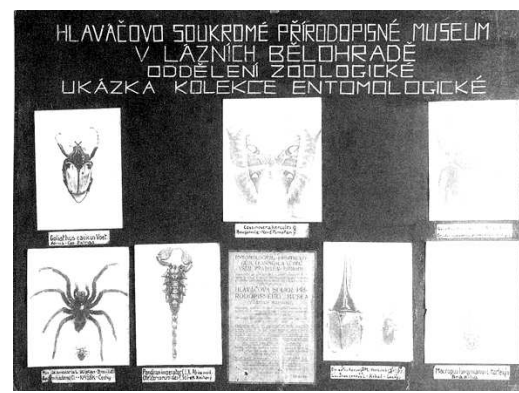
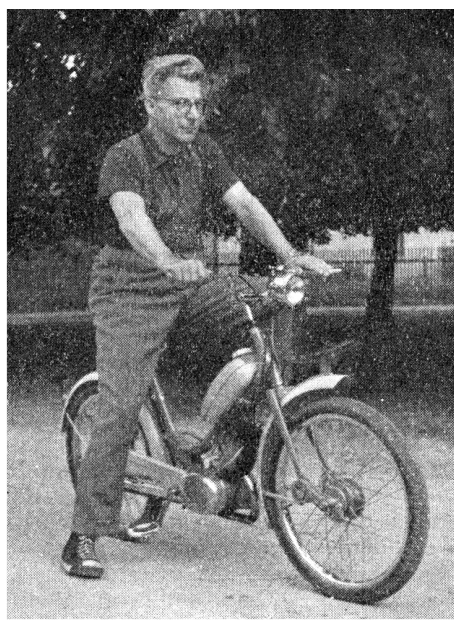
@ poté útlum základního faunistického výzkumu – dojem, že vše už je známo

- ⊗ od přelomu století do konce 1 svět. války: zájem o teoretické otázky taxonomické, evoluční a biogeografické – popisy nových druhů, které později nepodařilo potvrdit
 - *Segmentina babori* Novák
 - *Arion vej dovsky* Babor & Košťál
 - *Limax košťáli* Babor
 - *Vitrina kubesi* Novák
- ⊗ **FRANKENBERGER** (1910, 1913, 1915): průzkum Šumavy, závornatky, hodně v teoretickém duchu, několik záhadných údajů od Volar; (1920): poslední práce, Doupovské hory, bez mystérií
- ⊗ v této době prvotiny J. Petrboka: *Plasticita Najadeí českých* (1911) a *Henomorfismus Najadeí* (1914) – pojem henomorf (= samotvar, zcela odlišný jedinec)

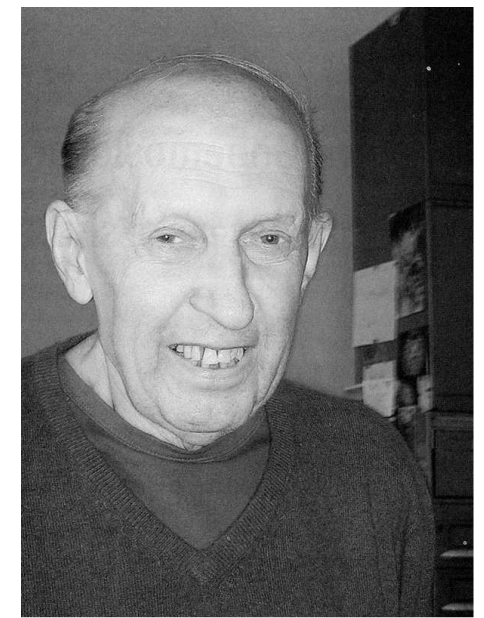
- © Jaroslav PETRBOK (1881-1960), více než 700 publikací
- dominující postava meziválečnému období, profesí učitel
 - kontakt s Baborem („skvělý Babor“) podnítil jeho zájem o kvartérní měkkýše – hlavní přínos Petrbocka: „ukázal cestu“
 - věnoval se nížinám a spraším, kopal nejen u nás (Bulharsko, Rumunsko, Černá Hora, Palestina)
 - věnoval se též paleontologii a archeologii: kontakt s amatérským archeologem Axamítem – „přítel Axamít“
 - speleologie: kontakt s K. Absolonem – „jásající Absolón“
 - tvrdošíjně lpěl na překonaných faktech, konkurence byla ve velké nelibosti

- ⊙ v meziválečném období minimum jiných pracovníků
- ⊙ pouze regionální faunistika:
 - **CANON** (1931): měkkýši Jihlavska
 - **HLAVÁČ** (1944, 1945): nálezy z okolí Hradce Králové
- ⊙ **V.F. HLAVÁČ** (1899-1959), povoláním učitel
 - ⊙ regionální vlastivědec a muzeolog
 - ⊙ soukromé muzeum ve školní budově v Lázních Bělehrad, vlastním nákladem vydává i publikace

- @ období po 2. svět. válce: nový směr
- @ **A. CULEK** (1944): měkkýši hradu Oheb (nová nomenklatura, svého času nejbohatší lokality na měkkýše u nás, Petrbok zuří)
- @ přichází **Vojen LOŽEK** (narozen 1925), 1945 nastupuje na studia na PřF UK (má za sebou 6 let praxe v Národním muzeu a 10 článků – většinou nálezy nových druhů)
 - Prodromus českých měkkýšů (1948): sumarizace poznatků po Uličném
 - Kritický přehled československých měkkýšů (1949)
 - Měkkýši československého kvartéru (1955)
 - Klíč československých měkkýšů (1956)
 - mapa půdních substrátů (1956-1963)
 - Quartärmollusken der Tschechoslowakei (1964)
 - Příroda ve čtvrtohorách (1973)
 - dodnes uveřejnil přes 1200 vědeckých prací

☉ v 60.-80. letech 20. st. se vyjma Ložka ještě na průzkumu významně podílí:

- **Jaroslav BRABENEC** (1903-1978): žil v Pardubicích, povoláním chemik, zabýval se východními Čechy, Moravskoslovenskými Beskydy, části Slovenska; klíč vodních měkkýšů, výborný specialista na hrachovky, popsal *Cochlodina dubiosa corcontica* a *Vestia ranojevici moravica*
- **Sylvestr MÁCHA** (1913-2007): žil v Havířově, vyučený instalatér, zkoumal Slezsko, severní Moravu a části Slovenska společně s Brabencem, společně popsali *Cochlodina cerata opaviensis*
- **Vladimír HUDEC**: přírodovědec a profesor žurnalistiky, východní Morava, Slovensko, anatomické a taxonomické studie (revize r. *Aegopinella* a *Oxychilus*), popsal *Aegopinella epipedostoma iuncta*

☉ v 80. letech se objevují další autoři:

- **Ivo FLASAR** (19??-2008): působil v muzeu v Teplicích, průzkum severozápadních Čech, rozsáhlá k této oblasti monografie (1998) – místy nekriticky přebírá stará data
- **Václav PFLEGER**: kurátor sbírek Národního Muzea (v důchodu, neaktivní), průzkum Šumavy, Českého krasu, rozšíření a systematika suchomilek ČSR, populární obrazový atlásek Měkkýši (1988), nalez *Vertigo ronnebyensis* na Knížecím Stolci (1999)
- **Jaroslav VAŠÁTKO**: geografický ústav a později na katedře geografie PŘF MU (dnes jako důchodce), výzkum jihomoravských luhů, Moravského krasu (1972, 1979, 1995)
- **Oldřich KROUPA**: preparátor Moravského muzea, výzkum Bulharska (1974, 1976, do dnes)
- **Oleg DITRICH**: parazitologický ústav v Č. Budějovicích, dnes parazitolog, průzkum malakofauny skleníků (1974)

Odkazy na významné malakozoologické časopisy

- @ Malacologica Bohemoslovaca: <http://www.mollusca.sav.sk/instructions.htm>
- @ Journal of Molluscan Studies: <http://mollus.oxfordjournals.org/archive/>
- @ Journal of Conchology: <http://www.conchsoc.org/pages/2journal.htm>
- @ Malacologia: <http://malacologia.fieldmuseum.org/>
- @ Archiv für Molluskenkunde:
http://www.senckenberg.de/root/index.php?page_id=944
- @ Folia Malacologica: <http://www.foliamalacologica.com/>
- @ Mollusca (zrušen): <http://www.mollusca-journal.de/>
- @ Ruthenica: <http://malacologukraine.narod.ru/Ruthenica.htm>
- @ Přehled časopisů: <http://www.ucmp.berkeley.edu/mologis/AutInst.html>
- @ UNITAS Newsletter: <http://www.ucmp.berkeley.edu/mologis/UMNewslet.html>
- @ Prodejce: <http://www.conchbooks.de/>